

РОЛЬ ОБЛАСНОГО ЦЕНТРУ ФІЗИЧНОГО ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ «СПОРТ ДЛЯ ВСІХ» У ПІДВИЩЕННІ РІВНЯ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ НАСЕЛЕННЯ

Тетяна Давиденко

*Львівський державний університет фізичної культури,
м. Львів, Україна*

Система «Спорт для всіх» утворена і розвивається в Україні для активізації фізкультурно-оздоровчої діяльності населення, залучення до систематичних занять для збереження здоров'я та активного довголіття з урахуванням інтересів та мотивів різних вікових груп. Станом на 01.08.2016 р. в Україні функціонує 244 обласних, міських, районних та селищних центри.

Водночас інформація в ЗМІ, на веб-сторінках, присвячена висвітленню діяльності центрів, свідчить про те, що її основу становить проведення епізодичних заходів, а не організація систематичних фізкультурно-оздоровчих занять з населенням. Важливим і актуальним є аналіз діяльності типового обласного центру, виявлення пріоритетних її аспектів та стану виконання завдань, які містяться у «Положенні про діяльність». Актуальним є пошук резервів подальшого підвищення рівня залучення населення до регулярних фізкультурно-оздоровчих занять.

Мета дослідження – вивчити зміст діяльності обласного центру, з'ясувати його роль в залученні населення до рухової активності.

Завдання дослідження:

1. Вивчити за літературними джерелами історію виникнення «Спорту для всіх», його розвиток в Україні.
2. Дослідити обсяги запланованих та виконаних управлінських функцій обласного центру, присвячених різним аспектам діяльності.
3. Виявити обсяги діяльності присвяченої підвищенню рівня рухової активності населення.
4. Проаналізувати участь центру в залученні населення області до систематичної рухової активності.

Методи дослідження:

1. Теоретичний аналіз та узагальнення наукової та методичної літератури, статистичної інформації і документів регламентування діяльності центрів.

2. Системно-функціональний аналіз документів планування та реалізації функцій.

3. Опитування (анкетування) фахівців, які проводять фізкультурно-оздоровчі заняття.

Системно-функціональний аналіз проводився із використанням «Класифікатора функцій» – таблиці, де у вигляді словесно-цифрових виразів відображено функції, які повинні виконувати центри, відповідно до «Положення про Всеукраїнський центр фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» та Методичних рекомендацій щодо його діяльності.

До матриці класифікатора увійшли дев'ять груп функцій. Кожна група функцій містить відповідні підфункції, яких у класифікаторі нараховується 53. Було проаналізовано документи планування та звітності обласного центру за 5 років.

Анкетування фахівців, які проводять фізкультурно-оздоровчі заняття в клубах та осередках Львова, відбувалося із використанням спеціально розробленої анкети, яка містила 18 відкритих запитань і запитань-меню. В анкетуванні взяла участь 70 респондентів, придатними до обробки виявилось 67 анкет.

Як свідчать дані таблиці, упродовж п'яти років найбільші обсяги діяльності планувалися з функції 02 – організація та проведення масових змагань і заходів (38,9 %; 52,17 %; 46,34 %; 47,62 %; 42,11 % відповідно по роках). Зовсім немає в документах планування упродовж п'яти років функції 05 – проведення фізкультурно-оздоровчої діяльності.

Поясненням цього є те, що в безпосередньому підпорядкуванні обласного центру «Спорт для всіх» немає фізкультурно-оздоровчих клубів та осередків. Клуби за місцем проживання, які знаходяться у м. Львові, мають інше підпорядкування. Однак впливати на активізацію проведення фізкультурно-оздоровчих занять з населенням обласний центр повинен і в цих питаннях має співпрацювати з різними організаціями, які відповідають за названу діяльність.

Розподіл обсягів виконаних видів діяльності за 2011–2015 роки свідчить про те, що не отримали відображення у звітній документації такі групи функцій: проведення фізкультурно-оздоровчої діяльності з населенням (функція 05); пропаганда і реклама фізкультурно-оздоровчої діяльності (функція 06); контроль діяльності (функція 09). Як і в документах планування, найбільші обсяги діяльності, яку виконав обласний центр стосуються функції 02 – організація та проведення масових змагань.

Результати аналізу планів і документів звітності зумовили потребу детального вивчення стану ділових контактів центру і проведення анкетування в клубах та осередках.

Таким чином, проведені дослідження дають підстави стверджувати, що обласний центр не достатньою мірою впливає на фактичні процеси активізації оздоровчої діяльності населення на його території. Отже, у своїй діяльності Львівському обласному центру фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» слід більше приділяти увагу тісній співпраці з фізкультурно-оздоровчими закладами, які надають фізкультурно-оздоровчі послуги населенню.

Список використаних джерел:

1. Дутчак М. В. Спорт для всіх у світовому контексті / М. В. Дутчак. – Київ : Олімпійська література, 2007. – 137 с.
2. Аспекти діяльності центрів фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» / О. Жданова, Л. Чеховська, І. Грибовська, Н. Городній // Вісник Прикарпатського університету. – Івано-Франківськ, 2008. – С.122–124.
3. Національна стратегія з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2925 року «Рухова активність-здоровий спосіб життя-здорова нація» від 9 лютого 2016 року : указ Президента України № 42/2016 р.